

Plaatselijke aanduiding bouwhistorie monument

Stikke Hezelstraat 8

Aanwijzingsbesluit

n.t.b.

ID-code

2857

Redegevende omschrijving van het bouwhistorie monument

KORTE BOUWGESCHIEDENIS

De Stikke Hezelstraat, welke in het verlengde ligt van Lange Hezelstraat, is al eeuwenlang een belangrijke uitvalsweg. Het volgt het tracé van de Romeinse weg die tussen de legerbasis op de Hunnerberg en de grafvelden in het lager gelegen westen lagen. Westelijk van de grafvelden ontwikkelde zich in de eerste eeuw na Christus een nieuwe Romeinse nederzetting die in 104 de naam Ulpia Noviomagus Batavorum kreeg. Rond 270-280 was deze nederzetting weer verlaten. In 1310 wordt de straat samen met de huidige Stikke Hezelstraat nog Hesestraat genoemd: 'Hese straet, lopend naar het dorp Hees'. Sinds de middeleeuwen vormt het één van de centrale Nijmeegse straten, onderdeel van de centrale as met veel grote koopmanshuizen. In de zij- en achterstraten lagen verschillende kloosters. Veel panden in de straat zijn honderden jaren oud en gesitueerd op smalle, diepe percelen. Vanaf ongeveer 1880 werd dit stuk van de stad steeds meer omgevormd tot winkelgebied.

De panden in het rechterdeel van de Noordelijke gevelwand van de Stikke Hezelstraat hebben over het algemeen geen achtergevels, daar zij tegen de achtergevels van belendende bebouwing aan het St. Stevenskerkhof zijn gebouwd. Meeste panden dateren in hun huidige opzet uit de late middeleeuwen, de gevels laten echter een variatie aan architectuurstijlen uit verschillende periodes zien.

Stikke Hezelstraat 8 ligt tussen de Grote Markt en de doorgang naar het St. Stevenskerkhof. De huidige verschijningsvorm is tot stand gekomen door de verhoging in 1925. Hierbij werd de oorspronkelijke kap gesloopt en werd het pand met één bouwlaag verhoogd en voorzien van een nieuw dak, waarbij het achterste deel als platdak werd uitgevoerd. Het voorste deel kreeg een ondiep afgeplat zadeldak. Het pand was op dat moment eigendom van J. N. Neyboer. De Bouwkundige is R. van Gisteren.

Op de kadastrale minuut van 1832 is op deze locatie al bebouwing weergegeven, maar de oorspronkelijke bebouwing van de straat, en waarschijnlijk ook het onderzochte perceel, voert terug tot de middeleeuwen. Restanten van deze laat-middeleeuwse bebouwing zijn in de kelder zichtbaar.

Na de verhoging in 1925, waarbij tevens riolering wordt aangelegd, vindt in 1951 een verbouwing plaats waarbij de eerste bouwlaag van Stikke Hezelstraat 6 en 8 worden samengevoegd. Tegen de achtergevel wordt hiervoor een doorbraak gemaakt. In Stikke Hezelstraat 8 worden de trappen verwijderd en vindt de ontsluiting plaats via nummer 6. Hiervoor worden op elke verdieping doorbraken in de woningscheidende muur gemaakt. De laatste verbouwing vindt plaats in 1979 wanneer de vensters in de voorgevel worden vervangen door de huidige aluminium exemplaren.

OMSCHRIJVING

Het pand is gelegen in de noordelijke gevelwand van de Stikke Hezelstraat. Het ondiepe rechthoekige perceel grenst aan de achterzijde aan de Latijnse school, gelegen aan het St. Stevenskerkhof. Het pand telt drie bouwlagen en een kelder. De voorste deel van het pand heeft een afgeplat zadeldak. Het achterste deel is uitgevoerd als platdak.

Vervolgvel

1

Interieur

Het interieur is niet bezocht. beschrijvingen van specifieke onderdelen van het interieur zijn tot stand gekomen middels de bouwhistorische verkenning uit 2002.

Kelder

Het pand is volledig onderkelderd. De rechthoekige kelder heeft een tongewelf haaks op de voorgevel. Door de bepleisterde staat van wanden en gewelf was slechts op zeer beperkte schaal informatie te verkrijgen van het metselwerk. Het steens gewelf is in baksteen van 21,5/22 x 4/4,5 cm gemetseld (XVIII d/XIX a). In de zijwanden is baksteen met een dikte van 5,5 cm aangetroffen (vermoedelijk 16-eeuws). De kelder is toegankelijk middels een trap in de rechter achterhoek. In de rechter voorhoek zijn restanten zichtbaar van een eerdere keldertoegang vanaf de straat. In de linker voorhoek zit een kelderlicht. De vloer van de kelder is uitgevoerd in beton.

WAARDERING

De panden met oude casco's in de Stikke Hezelstraat houden de middeleeuwse verkaveling zichtbaar en hebben een ontwikkeling gevolgd binnen deze perceelsgrenzen. Stikke Hezelstraat 8 heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de parcellering, als onderdeel van de historische stadsstructuur. De bouwmuren maken hier onderdeel van uit.

Stikke Hezelstraat 8 heeft bouwhistorische waarde vanwege de laat-middeleeuwse kelder. Daarnaast is er bouwhistorische verwachtingswaarde vanwege de mogelijk nog bewaard gebleven (laat-) middeleeuwse bouwmuren

De bescherming heeft betrekking op kelder en de bouwhistorische verwachting van de bouwmuren. De voor- en achtergevel en interieurafwerkingen vallen buiten de bescherming.

Bronnen:

Abma, R., Nieuwe historische atlas van Nijmegen, Nijmegen 2018.

Bloemink, V., Bouwhistorische verkenning, ongepubliceerd document 2002.

Peterse, H., Verborgen verleden: bouwhistorie in Nijmegen, Utrecht 2004.

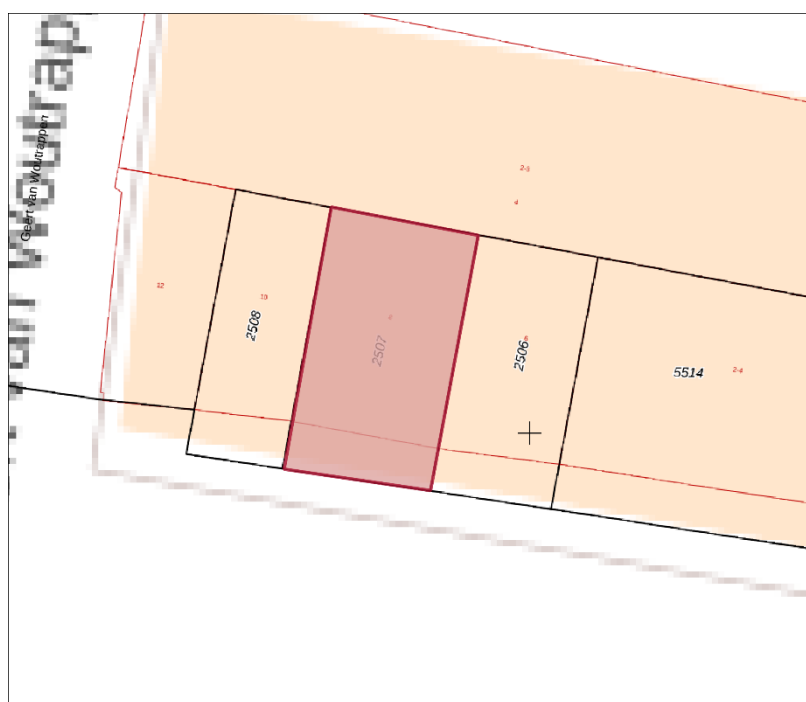
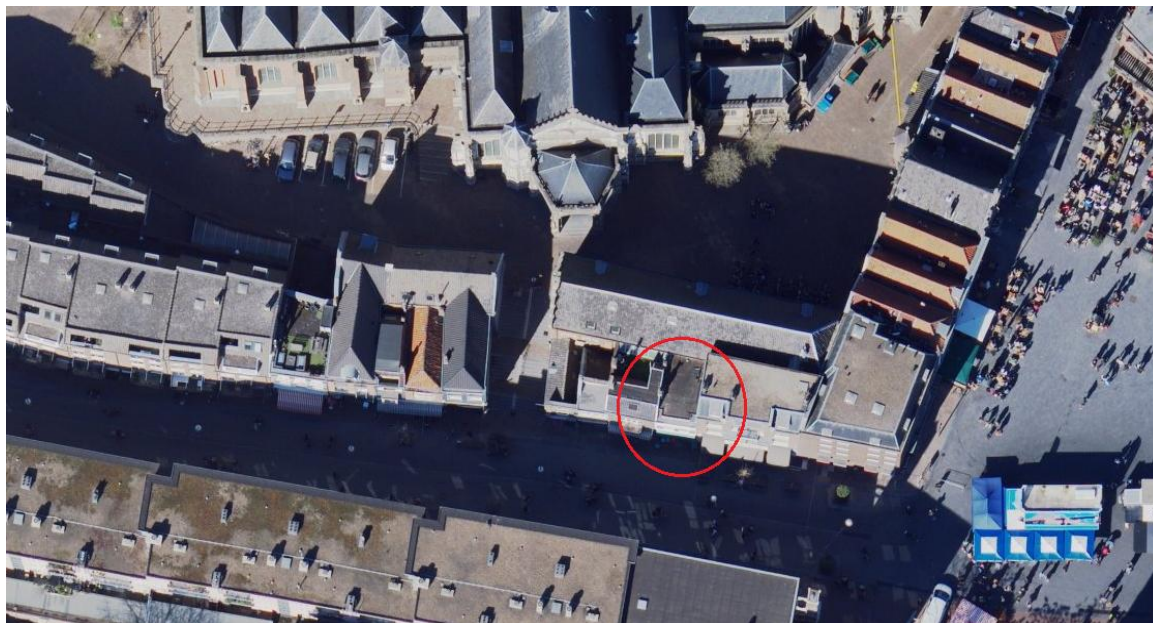
Kadastrale tenaamstelling	Maart 2023
Kadastrale aanduiding	NMG00
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	2507

foto's op vervolgblad

Vervolgvel
2

Vervolgvel
3

0 5 10 15 20 m

Ligging pand

Legenda

Stikke Hezelstraat 8

Nijmegen

Vervolgvel

4